

Tips: duurzaam bouwen en aanbesteden

Duurzaam bouwen?

Bij duurzaam bouwen gaat het om onder andere energieneutraal of klimaatneutraal bouwen en om het creëren van een gezond binnenmilieu en het voorkomen van uitputting van grondstoffen. Naast milieueffecten zijn ook gezondheid en welbevinden van de mensen van belang. Maatregelen die kunnen worden genomen zijn bijvoorbeeld maatregelen zoals een warmte-koudeopslaginstallatie en gebruik van zonne- en windenergie.

Waar moeten bedrijven rekening mee houden?

Minister Cramer heeft voor overheidsopdrachten

ten aanzien van milieu en sociale aspecten criteria opgesteld. Milieuaspecten betreffen het effect van het product of de dienst op onze leefomgeving. Daarbij gaat het om CO₂-uitstoot, afval en milieuvriendelijke bestanddelen van een product of productieproces. Sociale aspecten betreffen arbeidsomstandigheden en mensenrechten bij de productie, met name wanneer die productie plaatsvindt in lagelonenlanden. Daarnaast kijkt de overheid bij de sociale aspecten ook naar zaken als arbeidsplaatsen en de hoeveelheid langdurig werklozen.

Duurzaamheid staat hoog op de agenda van de overheid. Als bedrijven kans willen maken op een overheidsopdracht, moeten zij koersen op duurzaamheid. Dit geldt ook voor bedrijven die zich bezighouden met het aanleggen van (kunst)grasvelden en het realiseren van sportcomplexen. Indien bedrijven in de toekomst in opdracht van de gemeente werkzaamheden willen blijven uitvoeren, dan zullen zij zich moeten richten op duurzaamheid.

Vandaag de dag onderscheidt een groot aantal partijen zich met duurzaam bouwen, omdat het goed is voor hun reputatie en concurrentiepositie. Duurzame gebouwen kunnen bovendien uiteindelijk goedkoper zijn in de exploitatie. Het past daarnaast in het huidige tijdsbeeld waarin maatschappelijk verantwoord ondernemen terrein wint.

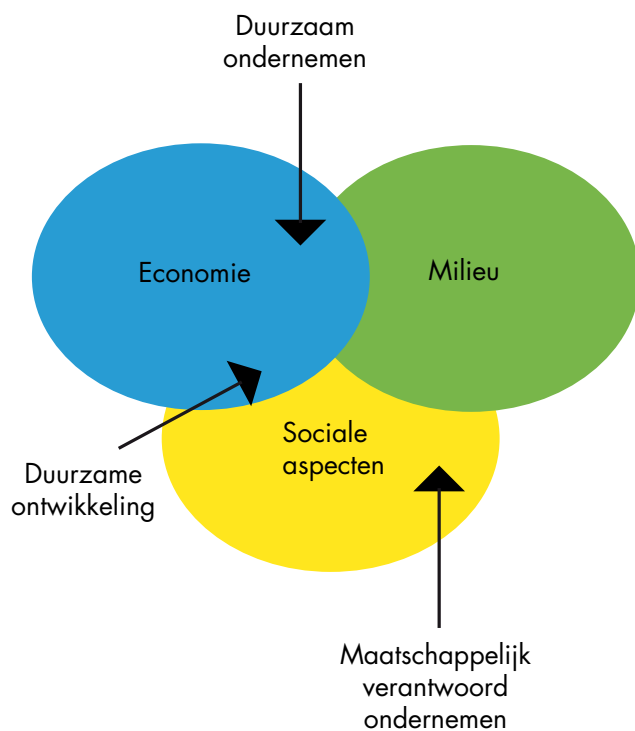
Auteur: Anja van den Borne

Aanbesteden: Welke aspecten van belang?

Van belang bij het aanbesteden is bijvoorbeeld dat bij het opstellen van duurzaamheidscriteria door de overheid rekening moet worden gehouden met het feit dat niet teveel aanbieders mogen worden uitgesloten, waardoor concurrentie niet meer mogelijk is. Daarnaast moet een criterium voldoende verband houden met de aanbestede opdracht en dient het voldoende meetbaar en controleerbaar te zijn.

Gedetailleerd bestek of functionele eisen

De overheid kan kiezen tussen het formuleren van een gedetailleerd bestek of functionele

eisen. Het formuleren van een gedetailleerd bestek kan met name goed werken bij kleine en niet te ingewikkelde opdrachten. Kan of wil de overheid geen exacte bestekseisen formuleren, maar weten ze wel wat ze willen bereiken, dan kunnen de functionele eisen uitkomst bieden. Indien functionele eisen worden opgesteld, is er meer ruimte voor innovatieve oplossingen. De private partij kan dan zelf duurzame (innovatieve) oplossingen aandragen.

Belangrijk (discussie)punt: Keurmerken

Het opnemen van keurmerken in het bestek of vraagspecificatie is niet zonder meer mogelijk. U dient er rekening mee te houden dat ook vergelijkbare keurmerken moeten worden toegestaan. Ook als dat niet expliciet in de aanbestedingsdocumenten is vermeld. Daarnaast blijkt uit een vonnis van de rechtbank Utrecht uit 2008 dat een aanbesteding niet zonder enige rechtvaardiging op een bepaald product of keurmerk kan worden toegesneden. Het opnemen van de mededeling 'of gelijkwaardig' is niet zonder meer voldoende. De aanbestedende dienst zou in het bestek of vraagspecificatie moeten melden waarom ze een keurmerk opnemen. Ontstaat er vervolgens een discussie, dan kan worden verwezen naar de bedoeling van de aanbestedende dienst.

Criteria opstellen

Zowel voor aanbestedende diensten als voor private partijen vergt de aanbesteding van duurzame werken bijzondere aandacht. Het aanbesteden van duurzame bouwopdrachten staat nog in de kinderschoenen. De aanbestedende dienst moet de criteria zorgvuldig opstellen anders kunnen (potentiële) inschrijvers zich verzetten.

Anja van den Borne, de auteur van dit artikel, is advocaat bij Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP in Eindhoven. Wanneer u een vraag heeft over een juridisch onderwerp dat in een volgend nummer van Fieldmanager kan worden besproken, kunt u direct contact opnemen met haar via telefoonnummer 040-2626450 of anja.van.den.borne@hollandlaw.nl.

Naast milieueffecten zijn ook gezondheid en welbevinden van de mensen van belang

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent dat u naast het streven naar winst (profit) ook rekening houdt met het effect van uw activiteiten op het milieu (planet) en dat u oog heeft voor menselijke aspecten binnen en buiten het bedrijf (people). Het gaat er om een balans te vinden tussen people, planet en profit.

Er zijn vele definities voor duurzaam bouwen. Volgens Senternovem zou het volgende onder duurzaam bouwen kunnen worden verstaan: "Duurzaam bouwen staat voor het ontwikkelen en beheren van de gebouwde omgeving met respect voor mens en milieu en is daarmee een onderdeel van de kwaliteit van deze gebouwde omgeving."